

Licijška knjirica
(2. Puntar)
Ljubljana
Jugoslavije

MALI LIST

Tednik za novice in pouk.

Stane: ena številka 20 stotink.

Eno leto 8 lir
Pol-leto 5 lir
Četrto leta 3 lire

Odg. urednik: Ivan Jfrvatin

Male novice

Vojska: da ali ne?

Italija je stavila Grčiji zastran znanega poboja v albanskih gorah zahteve, ki smo jih že zadnjič našte- li. Mussolini je tirjal v petih dneh odgovor. Grki so odgovorili: Ne mi, ne Vi ne moremo pravilno zadeve so- diti in razsoditi. Društvo narodov naj razsodi. Anglež je zavpil: Samo društvo narodov naj sodi. Francoz je bil v prvem hipu z Mussolinijem, preko noči se je premislil in je po francosko namuznil: Niti Grk, niti Lah, niti Društvo narodov ne sme soditi, ampak vsi državni poslaniki ali konzuli. Vse druge države in dr- žavice so v strahu in ne vedo še, s kom bi potegnile. Mussolini je nato izjavil: Ne priznam pravice Društvu narodov, da bi sodilo o sporu med nami in Grki. Ako pa bi Društvo nar- odov na vsak način hotelo soditi, potem Italija izstopi iz Društva. To je treba Mussoliniju priznati, da je zbral okoli sebe ves narod; kaj take- ga ni uspelo še nobenemu italijan- skemu ministru. Mussolini je dosegel zares rekord: vsi listi, tudi liberalni, demokratični in celo «La Voce repub- blicana», ki je sicer v stalni naj- ostrejši opoziciji proti vladi, so se postavili odločno na Mussolinijevo stran.

Za enkrat so laške čete zasedle grški otok Krk, ki šteje 300 tisoč prebivalcev.

Zemlja se trese in morje.

Na Japonskem so doživeli straho- vito nesrečo. Potres je šel skozi zem- ljo in morje, vulkani so se odprli. Zemlja se je tresla poldrugo uro. Hi- še so se podirale, plinove cevi so po- kale in goret je začelo po vseh veli- kih mestih. Iz dna morja so se dvig- nile gore, morje je poplavelo mesta in vasi. Zdelo se je, da je napočil sodni dan. Zeleznice so se pogreznile v zemljo, ljudstvo je na pol nago v begu; spotoma jih je na tisoče po- mrlo. Brzjavijo delujejo le po malem. Po sedanjih poročilih je porušenih nad 200 tisoč hiš, mrtvih pa da je okrog 400 tisoč oseb.

Mestno plinaro

nameravajo zapreti. Tristo delavcev pojde na cesto. Občina misli skleniti pogodbo s škedenjskimi plavzi, ki naj bi dobavljali mestu plin. Škedenjska družba sili v občino v naglo sklenitev pogodbe, zupanstvo pa se cinca. Na- protniki take pogodbe trdijo, da bo pri tem občina škodna za pol milijona lir. Preden smo zaključili list, smo prejeli od strokovnjaka članek, ki piše o tem vprašanju. Priobčimo ga prihodnjic.

Mala antanta

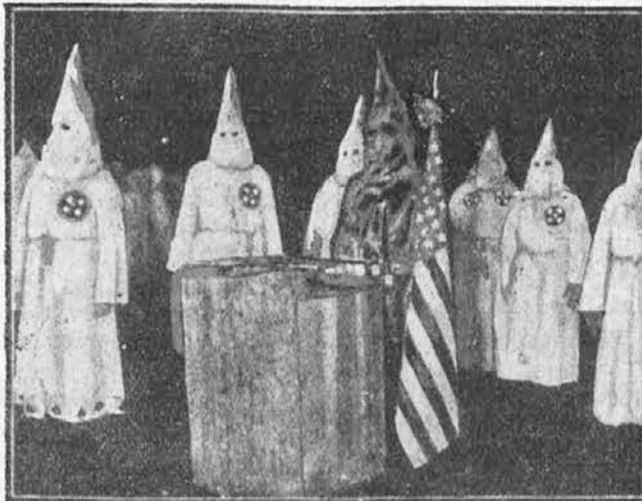
dela naši državi nemale skrbi, tembolj, ker stoji za malo antanto Francoska, ta stalna neprijateljica Italije. Kako tudi ne, ko se dežele male antante raz- ne, ko se dežele male antante raz- prostirajo od Severnega morja do Adrije in do zadnje grške obali.

Oj te ženske!

Na Dunaju so se merile ženske, katera bo več časa plela. Ženski krožek je do- ločil dan in dvorana je bila polna kon- kurentk in radovednega občinstva. Prva je onemogla že po 5 urah; druge so vztrajale 8, 10, 16, 20 ur. Po 23. uri so plele le še tri. Tedaj je razsodišče dolo- čilo premije — bogati darovi v zlatanini — vsem trem. Med pletenjem je ves čas igral gramofon, jedila pa so naročene kuharice vlagale v usta konkurentinj!

Ku - Klux - Klan.

Ku-Klux-Klan je v Zedinjenih državah blizu mesta Atlanta. Imajo svoj oltar in posebne ceremonije. Oblečeni so v bele halje s kapucami na glavi. Umevno, da

Amerikanci po plemenu in protestanti po veri. Naperjena je proti črncem ter judom in katoličanom. Rabijo vsa mogo- ča sredstva: zavratni umor, bojkot, gro- zilna pisma. Mnogo uglednih katoličan- ov se jim mora umikati. Požari palač in cerkva v zadnjem času je njih de- lo. Člani te skrivne družbe so ljudje vseh vrst do višjih uradnikov. Samo v New-Jorku jih je do 60.000. Vrinili so se celo v senat, kjer imajo med služabni- stvom do 300 članov. Tako imajo že last- no državo v državi.

Zbirajo se po noči na gori Ku-Klux

in trepet.

Lani v decembru so imeli katoličani, judje in episkopalni protestanti velik protestni shod proti njim v Washingto- nu. Številni senatorji, gubernatorji so proti njih nasiljem. Vlada omalovažuje to gibanje. Nekateri možje, kakor sena- tor Hastings, pa so že izdelali načrt za postavo, po kateri se vse tajne družbe prepovedo; tudi visokemu sodnemu dvo- ru je predložen obilen materijal o gro- zotah klanistov. Država ne bo mogla dolgo časa držati križema rok.

Berlinska delavska družina

iz starih članov mora potrositi za hrano in stan 88 milijonov mark na teden. — V ponedeljek je stalo veliko pivo pred- poldne še 300 tisoč, zvečer že 400 tisoč mark.

Belgija in pozidane hiše.

Med vojsko je bilo v Belgiji porušenih ali pokvarjenih okrog 100 tisoč hiš; od teh je 75 tisoč že pozidanih. Zidanje je stalo 700 milijonov frankov.

Čitajte!

Kdorkoli ponuja kakršnokoli službo ali išče delavce za več časa ali le za par dni, naj sporoči Malemu listu, ki oglašja take inserate brezplačno.

Lega nazionale

je podedovala po gospe Udovicich 250.000 lir, ki so se porabile za poveče- nje in olepšanje Leginega zabavišča na Opčinah. To zabavišče je kar najmoder- nejše opremljeno z gledališčem, kinema- tografom, godbo, telovadnico, odsekom za ženska ročna dela itd. Doslej se je vpisalo v zabavišče okrog 500 otrok. Lega ima slično zabavišče v Škedenju in pri Sv. Jakobu. Tako se dela! Pri nas pa je nekdo dejal: «Če jaz ne bom v Nar. svetu, tudi Nar. sveta ne bo». Ko- lika razlika!

Žvižgavci

se merijo. Industrijalec Renier v mestu Varo je dobil prvo premijo med 30 ude- leženci. Žvižgal je zaporedoma skoz 10 ur; odmor je imel le petkrat po 10 sek- kund, da je mogel izpiti po en kozarec piva.

Tržaški kvestor

kom. Montalbano je bil premeščen, na njegovo mesto pride kom. de Filippi.

Bikoborbo,

ki se je vršila po glavnih mestih naše države, so hoteli dajati tudi na Dunaju. Vlada jo je pa prepovedala kot na- sprotno z načeli krščanske morale.

Jugoslavija in Južna železnica.

Jugoslovanski železniški minister Jan- kovič je rekel: «Opolnoči med 1. in 2. septembrom je Jugoslavija prevzela vodstvo vseh prog Južne železnice na ozemlju naše države. Za dobo od 1. jan. 1923. do 31. dec. 1928., ko preteče po- godba, bo država izplačala Južni že- leznici 5.800.000 zlatih frankov. Sedež ravnateljstva ostane v Ljubljani. Glavni ravnatelj bo g. Evgen Deroko, upravo pa bo vodil g. Ivan Hribar.

«Jutro»,

glasilo mlajše narodno-napredne inteli- gence, piše: «Ravnatelj Jadranske ban- ke v Trstu. Doslej je vodil posle te banke g. Trombacco, sedaj pa je postal ravnatelj zopet g. Kaič, ki stoji pod ob- tožbo radi sleparije; v procesu proti Kaiču se je Jadranska banka priglasila kot zasebni udeleženec, zahtevajoč, da ji plača Kaič odškodnino. Da si prisedi odvetniške stroške na prihodnji razpra- vi, bo gosp. Kaič zastopal «Jadransko banko» in stavljal predloge proti obto- zencu Kaiču.... O dosedanjem predsed- niku banke, gosp. Bogdanoviču, se čuje, da je vse premoženje dal prepisati na svojo soprogo».

Bralno in pevsko društvo

v Dobravljah priredi v nedeljo 9. sep- tembra prireditev v korist Dijaski matic- i. Petje, tamburanje ter veseloigri «Raztresenca» in «Pot do srca», kupleti in deklamacije, srečolov, šaljiva posta.

Žalostni izgledi.

V Trziču se število primorskih delav- cev krči, in njih mesta prihajajo de- lavci iz južnih pokrajin. Domačini gi- nejo in si iščejo drugod novo domovino. V Ameriki?

Istrska vas Cepič

je postala sedaj Felicia in tej spremem- bi je morala slediti tudi druga: jeseni se zapre hrvaška enorazrednica in otvo- ri se laška dvorazrednica.

MIHEC: Na Krku počil je že strel,
Al' se bo zopet boj vnel?
JAKEC: Če vojska se bo vnela,
Vsa ljudstva bodo izkrvavela.

Jugoslavija se je udala.

Rapalska pogodba je določila, da bo Reka samostojna, Baroš pa da pripade Jugoslaviji. Pogajanja so se vlekla skoz vsa leta brez uspeha. Pred 14 dnevi je Mussolin poslal nekak ultimatum, v ka- terem je zahteval, da mora dr. Rybar dati do 1. sept. definitiven odgovor, sicer si vlada pridrži prosto roko za nadaljne korake. Jugoslovenska komisija se je udala. Obe komisiji sta dovršili delo dne 1. septembra. Sklepi so se poslali obema vladama v potrdilo. Dne 14. septembra da Belgrad Rimu odgovor. Naše prorokovanje je, da se je Jugosla- vija popolnoma udala: dobi sicer Baroš, Reka pa ne bo samostojna, ampak pride v upravo mešane komisije, v kateri bo- do 3 Italijani, 3 Jugoslovani in 3 Rečani (Lahi). V osmih dneh izvemo, v koliko smo zadeli.

Vendarle enkrat!

Hranilne vloge pri dunajski poštni hranilnici je vlada pripoznala. 8000 pri- zadetih strank, ki imajo skupno okrog 2 milijona kron, se bo oddahnilo.

Bivši minister Nitti

je bival od konca 1921. dalje stalno v Acquafreddi; jeseni se vrne v Rim in ko se zvrstijo, tako pravi, bo spet stopil na politično torišče. Mislimo pa, da plo- ha ne bo še odnehala!

Pišite prijatelji, in hvalite...

Evo majhen zgled, kako skuša vsaka vlada širiti svoje dobro ime in kako pri tem postopa. Pred nami leži prevod pisma, ki ga je poslal ministrov tajnik uredniku nekega glavnega glasila vla- dajoče stranke. «Rim, 31. avg. 1923. Predragi, ekscelencja Acerbo me je opo- zoril na potrebo, da Ti v listu poudariš moč vlade, ki — dasiravno je polnih rok v delu mednarodnih vprašanj — mirno in neprestano nadaljuje reševati vsako- vrstna notranja vprašanja. Pravičeno je, da se pohvali osebno delo ministrovo itd. Priporočam se, da postaviš krepko razumljiv naslov. Te zahvali in pozdrav- lja Cesare Rossi».

«Vita Nuova»,

glasilo laških ljudovcev v Trstu, piše, da so prejeli primorski odseki ljudske stranke pozive od fašistov, naj takoj razjasnijo svojo misel o fašistih in zlasti naj takoj sporočijo, če se strinjajo z rimskim vodstvom ljudske stranke. «Vita Nuova» dodaje: Spričo tega so bile srednjeveške inkvizicije nedolzne, in kje se dajo avstrijski in ruski sistemi primerjati s fašistovskimi! Ne dovolijo niti imeti lastnih misli, želj!

V ferarski provinci

so fašisti ubili zglednega duhovnika Minzonija, ker je pripadal ljudski stran- ki. Dotični škof je poslal Mussoliniju oster protest. Kakšne sadove rodi mo- rala, da smem ubiti človeka nasprotno- ga mišljenja. In ta nauk hočejo nekateri med nami širiti!

Zgodovinska zborovanja

V. Katoliški shod v Ljubljani.

«Edinost» je v neki notici pravilnomači zgodovini in vodstvu arhivov, ugotovila, da katoliški shod, ki se je vršil v Ljubljani od 25. do 29. avgusta, ni bil političen shod, ampak je imel povsem versko-kulturni značaj.

Ta shod je bil tako veličasten, da bo globoko segel v kulturni razvoj slovenskega naroda in zato se nam zdi, da bi se pregrešili proti svoji poročevalski dolžnosti, ako ne bi podali pregleda o tej manifestaciji, kakoršne še ni doživela Slovenija.

Kdo je bil na shodu?

Število udeležencev kat. shoda je znašalo nad 100 tisoč, dočim je bilo na IV. kat. shodu pred vojno le 15—20 tisoč oseb. To znači, da je misel kat. shodov naredila ogromne korake.

Shoda so se udeležili kot gostje kralj Aleksander, predsednik belgrajskega državnega zbora in ministra Jovanović in Jankovič. Na shod so prišli nadškofje oz. škofje iz Sarajeva, Maribora, Mostara, Sibenika, Banjaluke, Djakova, Senja, Križevcev, Dubrovnika, Zagreba, Lješa, Vel. Bečkereka, Ljubljane, Subotice. Deželno vlado je zastopal veliki župan Slovenije dr. Miroslav Lukani, papeža je zastopal apostolski nuncij Pellegrinetti, ljubljansko univ. rektor dr. Aleš Ušeničnik, celó Ljubljana je bila zastopana (prvič), in to po podžupanu dr. Stanovniku.

Pozdravili so shod Poljaki, Francozi, Čehi, Angleži. Iz Porurja je došlo 20 slov. rudarjev v nošah. Ko bi ne delala francoska oblastva toliko ovir, bi bilo v Ljubljani par stotin porurkih rudarjev — Slovencev na shodu.

Tri zborovanja.

Vsak dan se je vršil po en velik shod, na katerega je prišel lahko vsak udeleženec, ker so bila manifestacijska zborovanja splošnega značaja. Na teh 3 zborovanjih so govorili: dr. Janko Brejc, dr. J. Leskover, dr. A. Medved, prof. Mazovec, dr. Josp Basaj, dr. Andr. Veble, dr. Al. Ušeničnik, dr. A. Brecelj, dr. Fr. Kovačič, dr. M. Lavrenčič. Glavni predmeti teh govorov so bili: Šolsko vprašanje, mladinske organizacije, narodna in državljanska vzgoja, verska misel v javnosti, sodobni razvoj in krščanstvo, versko — нравna vzgoja, delo za treznost. Ti shodi so se vršili v Unionovi dvorani.

Trideset sestankov.

Poleg teh velikih zborov so se vršili sestanki za vsak stan posebej, za vsako večjo organizacijo. Ti sestanki, ki se jih je udeleževalo 200 do 700 oseb, so se vršili v Mestnem domu, Ljudskem domu, v mali Unionovi dvorani, v Akademskem domu, v dvorani Jugoslovanske tiskarne itd. Na teh sestankih, ki so obstojali iz glavnega poročila in iz debat, ki so bile skoro vse burne, so govorili najboljše strokovnjaki. Naj navedemo nekatere sestanke.

V šolskem odseku

so predavali dr. J. Samsa o splošnih zahtevah glede šol, Fort. Lužar o ljudskih šolah, Rud. Pečjak o meščanskih, prof. Osana o srednjih šolah, prof. Dolenc o skrbi za šolsko mladino izven šole, Ign. Nadrah o ustanovitvi društva «Krščanska šola.»

V odseku za Narodno prosveto

so predavali prof. dr. Capuder o sedanjem prosvetnem delu ter o ciljnih ostrejši opoziciji proti vladi so se Velikonja o ljudskih odrih, prof. Jarc o državljanski vzgoji, prof. dr. Puntar o osrednjem prosvetnem domu.

V odseku za znanost in leposlovje je predaval dr. Fr. Stelè o umetnosti pri Slovencih, mons. V. Steska o do-

prof. dr. Lukman o našem znanstvu, prof. dr. J. Lovrenčič o leposlovju, dr. Fr. Kimovec o glasbi.

Obrtna zveza.

Ravnatelj Jovan: Sedanji narodno-gospodarski položaj in naše obrtništvo. Dušan Sernec: Moderne tehnične zahteve obrtništva. Karel Škulj: Država in obrt.

Kršč. socialno delavstvo

je imelo zborovanje z referati, ki so bili na višini. Predavala sta socijolog dr. Andr. Gosar in Fr. Terseglav.

Odsek za cerkveno-politična in narodna vprašanja.

Dr. Jeraj: Politično udejstvovanje katoličanov, dr. Gr. Rozman: Cerkev in država, dr. F. Grivec: Naše razmerje do pravoslavja. Viktor Korošec: Mednarodna politika, Dr. L. Ehrlich: Mednarodni stiki med katoličani.

Socialni odsek.

Dr. J. Ujčić: Krščanstvo in kapitalizem, dr. Tominec: O socialnih strujah, dr. Brecelj: O družini, dr. Jakob Mohorič: Socialni sloji in krščanska načela, dr. J. Basaj: Združništvo in gospodarstvo.

Odsek za versko in нравno vzgojo.

Dr. Gvidon Rant: Skrb za inteligenco, mons. Wagner: Katoliška diaspora v Jugoslaviji, dr. A. Snoj: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda med Slovenci, Fr. Lavtižar: Dobrodelnost z ozirom na mladinske domove, pater Tome: Duhovne vaje, dr. Srebrnič: Naloge versko — нравne obnove.

Ženska zveza.

Predavale so: Gospa A. pl. Kleinmayr o vzgoji otrok, Cilka Krekova (sestra pok. dr. J. Kreka) o ženi in socialni vzgoji, Antonija Luzovič o ženski organizaciji, Nežika Perc o ženi in treznosti, Minka Gričarjeva o modi, Marica Resnik o pravi krščanski ženi, Micika Mogel o ženi kot gospodinjici, Minka Zidar o dobrodelnosti.

Drugi odseki.

Svoja posebna zborovanja so imeli visokošolci, srednješolci, zveza izobraževalnih društev, zveza pevskih društev, rokodelci, Marijine družbe, voditelji Marijinih društev, zveza treznosti, bogoslovci, Leonova družba (ki je izdala gradivo za zgodovino Slovencev in veliko drugih knjig silnega pomena za našo kulturo), Vincencijeva družba itd. itd.

Gledališčne predstave

so se vršile za udeležence kat. shoda. Uprizorili so se v opernem gledališču Foersterjev «Gorenjski slavček», Shakespearjev «Hamlet», Smetanova «Prodana nevesta», v dramskem gledališču «Kristusovo trpljenje», v Ljudskem domu «Za pravdo in srce», v Unionu pa koncert vojaške godbe in Sattnerjeva «Assumptio».

1300 pevcev!

Na Kongresnem trgu je bila v nedeljo slovesna maša. Udeležba 30 tisoč oseb. Pel je združeni zbor 1300, beri tisoč tristo pevcev, pod vodstvom profesorja Bajuka. Ob koncu maše je vsa množica zapela «Povsod Bog» in «Bože pravde».

Velikanski spreved

je šel po ljubljanskih ulicah. Takega Ljubljana še ni videla: 50 tisoč udeležencev, med temi 3400 orlov in 1600 Orlic v kroju. Orli so bili tembolj ponosni, ker so dobili na zadnji mednarodni tekmi v Parizu prvo premijo. Do 600 narodnih noš iz vse Jugoslavije. Otvorili so spreved famfaristi, nato so sledili jezdec, nato westfalski Slovenci, nato slovenski poslanci — člani Jugoslovanskega kluba, ki so jim delali širok okvir

spredaj belooblečene deklice, zadaj dečki v rdečih srajcah — vsi s slovenskimi trobojnicami, mato so sledile narodne noše itd.

Kralj gleda spreved.

Iz justične palače je z balkona gledal spreved kralj Aleksander, ki so mu stali na straneh škof Jeglič, poslanec dr. Korošec, minister Jankovič ter češki, avstrijski, francoski in belgijski ter laški konzul, univ. zitetni rektor dr. Ušeničnik, veliki župan dr. Lukan in častniški zbor. Množiče so burno pozdravljale kralja, ki je bil do solz ganjen vsled toplih manifestacij, kakršnih še ni dočakal. Najbolj značilen pa je tale prizor. V sprevedu je korakalo tudi sto bivših primorskih Slovencev, ki so jih naša oblastva od 1918 dalje izgnala. Pred skupino so nosili tablo z napisom: Iznani Primorci. Ko je šla ta skupina mimo kralja, se je ustavila in ovirala spreved, da ni šel naprej; zakaj skupina se kar ni hotela ločiti od kralja. Živio naš kralj, maščuj nas, osvobodi našo zemljo, to so bili klici. Kralj se je nagnil k dr. Korošču za pojasnilo, kdo so v tej skupini, nakar ji je kralj še bolj prisrčno odzdravil.

Javna telovadba

se je vršila v nedeljo popoldne na novem Stadijonu, v katerega je privrelo 40 tisoč gledalcev. Proste vaje je izvajalo 2000 Orlov in 800 Orlic, drugi Orli in francoski telovadci so se izkazovali na orodju.

Pomen katoliškega shoda.

Goriopisana zborovanja niso le navadna predavanja, parade, ki so namenjene dnevu in se že par dni kasneje pozabijo. Na shodu so se sklenile resolucije, ki jih bodo v življenju tudi udeležili. Kdor hoče govoriti resnico, mora priznati, da so imeli prvi štirje katoliški slovenski shodi velikanske praktične posledice za razvoj naših prilik v kulturnih, socialnih in narodno - gospodarskih vprašanjih. Ti shodi so ustvarjali velika dela. Tem shodom ni nasproti nihče kaj enakega postavil in zato tudi nič kaj pozitivnega ustvaril. Slovenski takozvani napredni elementi so se zadovoljevali s smešenjem teh prireditelj. Zakaj? Zato, ker niso zapopadli idejnih strani ljudij, ki so shode prirejali. Narod pa je po ogromni večini razumel in zato imamo v Sloveniji razmere take, kakršne so. Praktično se je v posebni meri pokazalo to pri zadnjih volitvah v državni zbor. Posledice V. kat. shoda pa bodo vse bolj dalekosežne. Bilanco prepustimo času.

Za svojo dolžnost smo smatrali, da predložimo našemu ljudstvu važnost V. katoliškega shoda, ki je bil izraz ogromne večine slovenskega naroda.

V prihodnjih številkah pa bomo prinašali posamezne, bolj imenitne resolucije in sklepe.

Občinski tajniki

bodo delali državni pismeni izpit 18. do 20. decembra. Izpita se smejo udeležiti vsi, ki zadostijo zahtevam v peti točki § 162 občinskega in deželnega zakona, dalje mnogi drugi na podlagi določb kr. odl. 14. jun. 1923 št. 1449, ki je bil priobčen v ur. listu 27. maja 1915 (št. 744) in 21. maja 1916 (t. 682), ako so skoz dve leti zaporedoma hvalevredno vršili posel občinskega tajnika. Sodba o tem pa gre prefektu. Vsaj 30 dni pred izpiti se morajo vložiti prošnje na kolkovani poli. Priložiti je treba pravilno kolkovane in legalizirane dokumente: rojstnico, ki mora izkazati, da je prošilec izpolnil vsaj na dan izpita 21. leto; spričevalo o laškem državljanstvu; kazenski listek; spričevalo o dobrem moralnem in državljanskem obnašanju; to spričevalo izda domovinski župan in je potrdijo župani občin, v katerih se je prošilec mudil v zadnjih 3 letih;

gimnazijsko ali realčno zrelostno spričevalo ali diplomu višje normalke; pobotnico, da je prošilec plačal 40 L davka pri deželni zakladnici in 3 L pri prefekturi za izpraševalno komisijo.

Sodnije in sodniki na Primorskem

Vlada je odredila, da se skrči število sodnikov. Ta odredba velja ne samo za stare dežele, ampak tudi za nove. In v tem vidimo mi zopet krivico, ki se dela Primorcem, Slovonom in Italijanom.

Pri nas je veliko pomanjkanje sodnikov. Sedemnajst sodnij je le z enim samim sodnikom, dočim bi morale imeti vsaj po dva sodnika. Naši sodniki so vsled tega preobloženi z delom, garajo kakor živina, a navzlic temu delo zastaja, stranke čakajo pred vratmi in ne pridejo nikdar na vrsto. Namesto da bi se število sodnikov pomnožilo, se bo še znižalo. To je spet ena tistih odredb, ki pričajo o brezglavosti tistih, ki take odredbe kujejo.

Judje v Idriji?

Pod tem naslovom smo priobčili pred kratkim vest iz dunajskih «Montanberichten», po kateri da je bil oddan idrijski rudnik v desetletni zakup. Mi smo brž pripomnili, da se nam zdi vest debela raca. Naše mnenje se je potrdilo. Poslanec Šček, na katerega se je idrijsko županstvo obrnilo brzojavnim putem, je bil še isti dan na prefekturi v Trstu, oziroma v rudarskem uradu, kjer je predložil nemški list. Tada se je načelnik urada, gosp. inž. Gius. Ronza, začudil ter je odločno izjavil, da vest ne more odgovorjati resnici, ker da ni ministrstvo Trsta sploh nič obvestilo.

Odgovor ministrstva.

Za večjo sigurnost se je obrnil omenjeni načelnik naravnost na ministrstvo v Rim, odkoder je te dni dospel odgovor, ki pravi med drugim «obvestite poslanca Ščeka in zagotovite ga, da o kakih oddani idrijskega rudnika privatnikom v zakup za enkrat ni govora in da sploh ni prišlo do nikakih tozadevnih pogovorov». Istočasno je g. poslanec, ki se je že tolikrat požrtvovalno zavzel za rudnik, poslal ministru pismo, v katerem ga je opozoril na želje idrijskega ljudstva, mu je nastikal položaj idrijskega prebivalstva z ozirom na rudnik in mu je poklical v spomin obljube vseh ministrov od 1920 dalje, da se ne bo glede uprave rudnika nič bistvenega spremenilo brez sporazuma z legitimnimi zastopniki idrijskega prebivalstva, čigar usoda je spojena z usodo rudnika.

Manevri okrog Rajblja.

V isti številki Montanberichten in sicer takoj za «novico» o idrijskem rudniku smo brali tudi te vrstice: «Der ebenfals staatliche Raibler Beräbau soll zusammen mit dem ehemals Graf Henkel-Donnermarkschen Grubenbesitz in Raibl an eine englisch-polnische Gesellschaft verpachtet werden.» In glej šmenta! Koj nato se je ta notica razširila v vse laške liste od Benetk do Turina in do Stracuse, seveda jo je vsak list po svojem okusu po in celo prebarval. Tako je na pr. poročala rimska «Epoca»: Cinkov rudnik v Rajblju je bil oddan v zakup severno-amerikanski družbi Meining-Corporation. Družba se je obvezala, da v petih letih plača vladi 20 milijonov lir in da zgradi veliko čistilnico (rafinerijo) za cink.

Tudi zato ne zna tržaški rudarski urad nič. Zdi se, da je letos izvrstna letina za race. Vsekakor pa plešejo tuji kapitalisti okrog naših rudnikov kakor v ringšpilu.

Priporočilo.

Priporočamo kar najtopleje vsem čitateljem naslednje domače trgovske oziroma obrtne tvrdke po geslu «Svoji k svojimi!»

Grahor Josip — Bitinje
Jaksetič Anton — Podgraje pri Bistriči
Grizon Vladimir — Dekani
Fatur Matija — Zagorje
Kmetijska zadruga — Klanec.

GOSPODARSTVO

Naše gospodarske težave

(Ponarejen denar je danes velik križ.)

Malega človeka zmerom čevljev žuli. V sedanjem pomanjkanju dela in zaslužka, in po tolikih slabih letinah se povsod slisi javkanje in mrmranje. V Italiji imajo razvado, da ob vsaki slabi novici pridenejo svoj: «Governo ladro!» Mi nismo tako otročji, da bi hoteli vlado imeti za postreznico in kuharico v hiši. Zadovoljni bomo, kadar bo vlada dosegla, da bo postava za vse enaka, pravična in človekoljubna. Kuhali in prali si bomo že sami.

Vendar pa more vlada zelo veliko pomagati, če hoče in kjer hoče. Kapitalisti vseudilj drže klobuk nastavljen pred vlado in so zelo uljudno in človekoljubno postreženi. Z njimi noben minister ne govori osorno in zadirno, pa tudi jih ne sme predolgo natezati s sladkimi obljubami. Kapital se ne da za norca imeti.

Pet vrst papirnatega denarja.

Vpraša se, ali ne bi mogla vlada tudi za male ljudi kaj koristnega ukreniti? Gotovo, in zelo poceni. Eno stvar imam na srcu in jo tukaj na glas povem: to je zadeva s papirno liro. V Italiji imamo za vsako denarno svoto kakih pet vrst papirnatega denarja. Ne razumem, čemu je to dobro. Menda zato, da preprosti ljudje težje razložijo svoto od svote, da se laglje pomotijo v svojo škodo. Bogatinom to ne dela toliko preglavice, ker je denar šteti njih glavno opravilo. Za reveža je pa vse prav.

Penarejen denar.

Zdaj pa še ponarejen denar. Ta nas pojeda, ta! Od vsakega bankovca je na stotine različnih sleparskih tiskov. Od onih po 10 lir n. pr. je 60 vrst slabega. Znani so zlasti tudi oni po 100 lir, ki jih je mnogo vrst in nekatere zelo fino ponarejene. In sploh je tepen mali človek. Veliki kapital dela več s čeki in bančnimi pismi, pa se izogne premetavanju tistih zamazanih in razcefedranih cunj, ki nosijo imetno ime «bankovci». Bogatin ali njegov blagajnik sta izurjena v poznavanju denarja, pa ga hitro spoznata in zavrneta ali kar prestrizeta. Mali človek pa pri vseh svojih opraviilih daje in prejema bankovce, dostikrat strašno umazane in raztrgane, pa ne pozna, če tudi z očali vanje gleda. In potlej ga še zapro in gonijo po kasarnah in sodnih jakor hudodelca.

Naš nasvet.

Ali ne bi mogla vlada tukaj prav poceni in veliko dobrega storiti? In to bi bila dobrota ravno za male ljudi. Naj bi se izdal en sam denar za celo Italijo, vse staro naj bi se noter potegnilo in slovesno zažgalo ob sviranju vseh rimskih muzik. Potem pa naj bi tudi do zadnjega «noter potegnili» vse ponarejevalce denarja in jih poslali kamenje kopat.

Priporočamo to stvar tudi našim poslancem, da jo na primernem kraju priporočijo. (A. G.)

„Moj pridelek je toča pobila“.

Marsikateri kmet toži tako. In tako so se mnogi prizadeti obrnili na poslanca Ščeka, kaj storiti.

Laški zakon ne daje prizadetim takih pravic kakor avstrijski. Prvi dve leti je vlada še deloma upoštevala stari zakon, lani pa ni hotela že kar nič več slišati. Navzlic temu pa je znano, da so se obdržale v Južni Italiji «navade», ki so bile običajne pred 1870, t. j. pred združitvijo z drugimi laškimi deželami. Poslanec Šček se je nato obrnil do onih laških tovarišev novih dežel, ki se zanimajo za kmetijska vprašanja, tembolj, ker je toča veliko več škode napravila na Tirolskem. Na daljše pismo je prejel poslanec Degasperij odgovor.

Ministrovo pismo

je v kratkem tole. V državnem proračunu ni nobenega zneska v svrhu podpor za vremenske škode. Zato ministrstvo ne more deliti nikakih podpor. Kar pa se tiče črtanja davkov v smislu obstoječih postav, se to lahko zgodi, ko se dokaže, da poprečne škode niso bile odbite pri cenitvi zemljišč v prizadetih krajih. Ker pa mi omenjate, da je avstrijska postava upoštevala take nezgode, sem tembolj prepričan, da bo finančni minister prav rad vzela v poštev tozadevne prošnje prizadetih. Corbino.

Istrski sejmi v septembru.

Podgrad — pondeljek 10. Isti dan v Dekanih. Bistrica — pondeljek 17. Buje — torek 25. Buzet — četrtek 20.

Naznanite ostanke v kleti!

Pridelovalci in vinski trgovci na debele so morali do 5. sept. naznaniti zupanstvu količino vina, ki ga imajo v kleti lanske letine. Osmega septembra pa morajo župani odposlati seznam tehničnemu finančnemu uradu v Trst, ki bo nato poskrbelo za revizijo. Globa znaša od 20 do 500 L.

Tri vprašanja!

Ali pošiljate krajevne novice v Mali list? Ali nabirate naročnike za Mali list? Ali inserirate v Malem listu?

Odpust letnika 1902.

Od 6. do 30. septembra se stalno odpustijo vojaki, ki so bili rojeni v drugi polovici 1902 ali še prej, ako so doslužili 12½ mesečno dolžnost.

Drugi vojaki, ki so bili sicer rojeni 1902 in prej, ki pa so manje časa v službi — ker so se predstavili poveljniku šele v drugi polovici septembra 1922 ali ki so službovanje pretrgali — pojdejo domov, čim dovršijo 12½ mesečno službovanje. Vse to velja za vojake, ki so bili 24. jan. 1923 v službi.

Kaj nam z dežele pišejo

Lovski prepiri. — Opcijska komisija v Kobaridu. — Kaj bo s kobarisko sodnijo? Romanje na Planinsko goro. — Naše župane odstavljajo, da tako dokažejo naklonjenost do našega ljudstva. — Ostarija in cerkvena pesem. — Narod ostaja brez pastirjev. — Šolsko oblastvo preobrača kozolce.

SELCE pri Ronkah.

Še vedno vlada zmešnjava v lovski zakonodaji. Mali list je prvi priobčil stališče, na katero se je postavila sodnija, ki se da povedati z besedami: pol Avstrije — pol Italije. Na drugi strani pa še ni bil preklican avstrijski zakon. Ker pa imamo po vseh občinah že ljudij iz starih pokrajin, ki bi hoteli tu uveljaviti prostost lova kakor v stari Italiji, je umljivo, da pride pogosto do sporov. Sedaj se je rešilo to vprašanje v Trziču in v Ronkah takole: na posredovanje podprefekta je dalo lovsko društvo v obeh občinah prostor po 300 njiv na razpologo vsem prostim lovcem, ki hočejo neovirano loviti. To pa le do konca 1923. Kaj pa zanaprej? Dokler se vlada ne odloči za en zakon, bo med nami lovci in gospodo, ki prihaja iz starih dežel, vedno kaj spornega.

KOBARID.

Fašistovska vlada je določila komisijo, ki naj odločuje o prošnjah za podelitev laškega državljanstva v kobariskem in bovškem okraju. V komisijo je imenovala osebe, ki se razumejo na naše razmere ko mi Kobarideci na afrikanski lov na tigra. Evo člane komisije: Maks Celli, gent čedajske občine, Ant. de Pollis, Nikola de Rienzo, računar Ivan Rizzi, odv. Jos. Sandrini, Ant. Zuliani; sodnik Angel Alessio je predsednik. Niti en našinec! Živelja enakopravnost!

— Doslej so rabila pisma iz Čeda da do nas celo večnost, ker so šla po videmskem ovinku. Odslej bomo imeli neposredno zvezo. — Čuje se, da se s prvim oktobrom ukine naša sodnija. Mi smo kar obupani ter si ne vemo kako pomagati. Ali pa je še kakšna pot do izhoda in zagate?

Na PLANINSKI GORI,

ki spada sedaj pod Studeno pri Postojni, se bo vršil v nedeljo po Malem šmarnu, to je 9. septembra, običajni letni shod. Na predvečer bo govor in litanije z blagoslovom, potem spovedovanje. V nedeljo bo dvojno duhovno opravilo ob 6. in 10. uri s cerkvenim darovanjem. Prilčno se vpisuje v roženvenško bratovščino.

KANAL.

Naše občinsko starešinstvo ni za nič, naš župan je od muh. Zato proč z njimi. Fašisti so tako sodili in so potem prefekta odstavili župana in starašine. Pa ne le župan in starašine so zanič, marveč vsi Kanalci. V vsej občini sploh ni sposobnega moža, tako so dejali fašisti in zato so poklicali za varuha občine fašista Peternela, ki pravijo, da je Slovenec, a o katerem je znano, da se v njegovi družini govori le laško. Tako ta gospoda z dejanjem kaze, kako nas

Kaj pa vojaki istega lenika, ki tega dne niso bili v službi, ker so jih določili za kasnejši nabor ali ker so se z višjim dovoljenjem kasneje predstavili? Tudi ti pojdejo domov. Kdaj? Kadar dokončajo 12½ mesečno službo. Omenjena zamuda pa seveda ne sme izhajati iz ubega ali prostovoljne dezertacije. V tem slučaju morajo ti fantje služiti vseh 18 mesecev.

Ne bodo odpuščeni fantje, ki so se obvezali za posebne in specialne vrste službovanja, dokler ne zado- stijo svojim obveznostim. Tako veli odlok.

Zdi se nam pa, da bodo mednarodne zmešnjave, ki so nastale zadnje dni, zategnile izvršitev tega odloka za nekoliko tednov.

zanicuje in zatira. To si bomo pri volitvah zapomnili!

RICMANJE.

Pri nas imajo to navado, oziroma razvado, da pojo v gostilnah cerkvene pesmi. Dasi so nabožne pesmi lepe, mnoge celo krasne, vendar ne spadajo v krčmo med litre in dopje. Ali ni tako?

IZ KLANCA.

Kakor mnogi, tako mora oditi tudi naš gospod dekan Milko Šašel. Služboval je v Istri nad 33 let, prošil za državljanstvo, katerega ni vdobil, delal rekurz, a so mu ga odvrgli. Dne 11. t. m. se preseli na svoje novo mesto v Žice pri Konjicah na Štajerskem.

Pri nas je služboval 8 let kot župnik in 6 kot dekan. Bil je pri ljudstvu splošno priljubljen in vsem nam je hudo, ker nas mora, hočeš nočeš, zapustiti.

Stal nam je vsikdar na strani; radoval se z nami v sreči, bil dober tolažnik v težavah in bridkostih. Preskrbel nam je, da se je lepo preuredila in popravila župna cerkev; trudil na vse mogoče načine, da so prišli novi zvonovi se pred njegovim odhodom. Za vse te dobrote smo mu iz srca hvaležni in mu kličemo: Bog plačaj!

Tudi za reveže in ponesrečence je bil vsikdar usmiljen, rad pomagal, kolikor je bilo pač v njegovi moči, nikoli ni nikdo zaman trkal na njegova vrata, ker se je ravnal vedno po pesnikovih besedah, ki pravi: «Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze.»

Bridkost nas obdaja ob misli, da zgubimo tako blagega in dobrega dušnega pastirja, a zalibog ni je pomoči, ki bi preprečila njegov odhod. Prečastiti gospod dekan naj bode prepričan, da si ga ohranimo v trajnem in dobrem spominu. V slovo mu kličemo: Bog Vas živi in ohrani še na mnoga leta! Obilo sreče na novem mestu! Hvaležni Klančani.

Z GOLCA.

Zvedeli smo, da je bilo nekje sklenjeno, da se naša sola v jeseni izprevrže iz slovenske v hrvaško. Ne vemo, kdo si je to izmislil, izjavljamo pa, da tega nočemo in ne dopuščamo. Na Golcu smo imeli že od nekdaj slovensko šolo kakor tudi v cerkvi slovensko pridigo in molitve. Ko se je šola ustanavljala, smo bili vprašani, kakšno hočemo, in smo se izrekli za slovensko. Kdo je tisti mož za plotom, ki hoče zdaj brez naše vednosti in brez našega privoljenja zopet vse na glavo postaviti? Mi hočemo, da šola ostane po starem. Če bi se morala vsako leto prevračati, ne vemo, kaj bi še iz nje postalo. Ali nam jo hočejo s politiko zapraviti? Pozivamo krajni šolski svet in županstvo v Materiji, naj se potegne za naše pravice, naj ne dovoli, da bi se brez našega privoljenja kaj spreminilo.

Ogoljufano ljudstvo v Istri.

Istrani so, se, kakor tudi vsi prebivalci novih dežel, borili zato, da jim vlada črta zastane davke od vojske do konca 1918. in da bi plačali davke za dobo 1919.-1922. v obrokih. Istrani so svojo željo podkrepili in nihče jim ni mogel ugovarjati. Nešteti shodi so se vršili, občinski zastopi so podprli akcijo shodov, deputacije so romale k prefektu in slednjič v Rim. Tam so deputaciji slovesno obljubili, da se jim želje izpolnijo. Pretekli so tedni, meseci, a obljuba je pozabljena. Tako se ne pridobivajo simpatije ljudstva!

Koprška okolica. Tudi nas je suša dušila, nato nam je burja mnogo škodila. Naslednji dez je in bo se marsikaj popravil. Smo v paradiznikih. Le cene so nizke. Koprška konzervna tovarna nakupi dnevno 150 kvintalov paradiznikov. Vino gre in upamo, da ga razprodamo do trgatve.

Žitni pridelek je po vsej državi zelo lep. Samo v eni deželi je manjši od lanskega leta, povsod drugod večji. Po dosedanjih računih se je pridelalo v okrajih tržaške dežele 20% več ko lani, v videmski deželi z goriško vred 25%, v Istri celo 50% več.

V Barletti so sklepali 3. sept. vinske kupčije po tehle cenah. 15 stopinjska vina so šla po 255 do 285 L, črna rezana vina pa po 240-260 L.

Po čem je lira?

Dne 5. septembra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 24.60 L.
za 100 avstr. kron — 3.28 st.
za 10.000 mark — 20 stot.
za 100 fr. frankov 133.— L.
za 1 dolar — 23.40 L.
za 1 funt — 106.70 L.

TRDI OREHI.

Strti oreh st. 35.— Deklice obiskujejo ljudsko šolo. st. 36.— Kobarid.
Lupine so poslali: B. Jeklin — Sv. Lucija, V. Rust-Šturje, M. Pavlič — Trst, I. Vodopivec - Koludrova, P. Knap — Idrija, P. Maslo - Pasjak, L. Race - Herpelje, A. Caharija - Nabrezina, J. Žvanut - Lozice. Izžrebana — I. Vodopivec - Koludrova.

DELAJSKI VESTNIK.

Iz dobe suženjstva ali kako se godi delavcem v žveljski oljarni.

Imenovani Granduč je v službi neznošen in pod njim silno trpimo. Enkrat je nekega delavca, Pulgher-ja po imenu, toliko časa šikaniral, da ta ni mogel več prenašati. Mera je bila polna, zato je v delavcu zavrela kri, tako, da je bil ves iz sebe. V besnosti ga je

zgrabil za vrat

in ne vem, kaj bi se bilo zgodilo, da se mu Granduč ni iztrgal iz rok.

Ta mož je imel korajžo reči naddelovodji Morandi-ju, da on vdobi druge težake (skupina Čuk), kateri bi delali po nižji tarifi.

«Gliha vkup striha».

Naddelovodja Morandi ima oblast nad vsemi delovodji in delavci. On je mehanik in nima potrebnih predpogojev za tako mesto. Vmešava pa se povsod: z zidarji, mizarji, sodarji i. t. d. Vse hoče znati in ukazuje večkrat delati delavcem napačno. Če je mehanik, naj se vtičuje v mehaniska dela, nikakor pa se ne bi smel vtikati in ukazovati profesoristom drugih strok. Če kak delavec ne dela — če tudi napačno — kakor on ukaže, vpije nad njim in mu grozi z odpuštom. Zaradi tega ima oljarna le redkega dobrega profesorista, kajti noben izkušen delavec v svoji stroki se ne bo pustil učiti od človeka, ki nima niti pojma o tisti stroki. Iz vsega se da sklepati, da niti delovodje niti pretežni delavci niso še v nobeni drugi tovarni

delali, kajti, ako bi poizkusili delati drugod, bi poznali red in se ne bi tako ločili. Ti delovodje naj si zapomnijo, da so navadni delavci in da niso v ničemer izučeni, ter da bi moglo priti tudi do tega, da utegne oljarna prenehati z delom in da bodo v tem slučaju tudi oni mogli prejeti za kramp in lopato.

Plača je naravnost sramotna.

Delavci pri stiskalnicah dobivajo 106 do 114 L tedensko. To pa ni za tako naporno delo nikaka plača, to je le nekaka nagrada delavcem-sužnjem. Se ta pa ni redna, ker delo večkrat prekinejo. V oljarni

ni noben delavec stalen.

Vsak teden kakega delavca sprejmejo in vsak teden kakega odpustijo.

Pa ne mi Primorci, mi nimamo tu svoje domovine. Taki ljudje pridejo do takih mest, kateri niso niti od daleč sposobni. Tovarna z delavci jako štedi.

Število delavcev se krši

tako, da tam, kjer bi imelo delati 6 delavcev, se nastavijo le 3. Eden mora opravljati delo za 3. Tako n. pr. opravlja skladišni delavec tudi službo čuvaja in mora biti onorevole Morandi-ju vsak čas na razpolago.

Ordonance nimajo. Za vsako potrebo se poslužijo kakega delavca, ki poseduje bicikelj. Inženir opravlja službo uradnega šefa. Potemtakem ni čuda, če si delničarji delijo dobiček z lopatami.

Vem dobro, da ne bodo našle moje vrste odmeva, moj namen je bil, pojasniti javnosti, da v tej oljarni delavec ne živi v času nove dobe in prostosti, marveč da se nahaja v dobi pravega suženjstva. Delavec.

MALI OGLASI

stanejo 20 stot. za besedo. Pri 5 kratni 10%, pri 26 kratni 15%, pri 52 kratni objavi 20% popusta.

POŠTEN MLADENIČ, krščanskega vedenja, deloma izobražen, spreten vrtnar in čebelar, z nekaj premoženjem, želi, da bi ga za svojega sprejel kak gospodar kmetijskega ali obrtnega podjetja, kateri nima potomcev. Naslov pove «Mali list».

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdba **Gastone Dolinar Trst - via Ugo Polonio 5.**

DIDAKTIČNA SOLA (ulica Gatteri 10. I. vogal Acquedotto). Vzgojevalna, resna, moralna metoda. Pospešen pouk malih skupin: za 2-4 učence. Pripravnica za izpite, maturo na tehnični šoli, gimnaziji, meščanskih italijanskih šolah i. t. d. Pouk v jeziku, računstvu, knjigovodstvu, slikanju, risanju. Pomoč pri predelovanju šolskih predmetov. Veronauk. Imena učiteljev jamčijo za uspeh. Nizka učnina.

ZALOGA DOMAČIH VIN: pristen vipavec, istrski refošk in kraski teran. Na debelo in za družine via Gunicoli 8, na drobno v gostilni via Giuliani 32 Genjenemu občinstvu se priporoča Franc Štrancar.

Krone in goldinarje plačujem vedno dve stotinki dražje nego drugi kupci. Kupujem tudi zlato, srebro in platin. — Trst, Via Ponderes 6, I.

RAZNO BLAGO samo na debelo za preprodajalce v Trstu, via S. Nicolò 19.

TRI MILIJONE LIR imam na razpolago za posojila. Posojujem po 6%. Posredovanje pri g. Kavčiču v kavarni Central via Roma od 9 do 11 in od 2 do 7.

PEČENKO FERD. Trst — Scala Belvedere 1, priporoča svojo staroznana žganjarijo. Ima na razpolago najboljše likerje.

Cene oglasov: za en centimeter vidne v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

Ako hočete svoje **prihranke varno naloziti**, da Vam bodo nosili čistih 5% obresti;

Ako hočete položiti **dolarje** v brezobrestno shrambo na varno;

Ako hočete dvigniti **denar**, ki Vam leži v Ljubljani ali drugod;

Ako hočete **menjati** tuje denarje;

Ako hočete **poslati** denar v Jugoslavijo,

obrnite se na

Posojilnico in hranilnico v Podgradu.

Prihranili si boste pota in nevarnosti in boste posteno postreženi.

Dr. A. Grusovin

v Gorici: Piazza Vittoria
(Travnik) v hiši Paternolli 21

Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

ADRIA-ČEVLJE

Izdelek Čevljarske zadruga v Mirna

dobiš v prodajalnah:

Trst, Via dei Rettori 1
Gorica, Corso Verdi 32

Trdni, elegantni čevlji, znani po vseh jadranskih deželah.

M. KRAINER

najcenejša manufakturna trgovina v Gorici - Via Rastello 31

Blago: bombažasto in **volneno** vsake barye za moške in za ženske.

Hlačevina iz prvih tovarn.

Novice, pozor! Oglejte si velikansko zalogo **kofenine** za perilo, rjuhe, blazine, vzmeti in kovtre, brisače in prte. **TRIJE** za žimnice.

Dobite pa tudi: **zefir** za obleke in predpasnike, krminsko blago za srajce.

Vstop v trgovino je vsakomur prost, ne da bi bil prisiljen kupiti.

Raštelj 31.

„Alla Concorrenza“

Otvorila se je nova trgovina biškotov in slaščič po na nižjih cenah. Za razprodajalce tovarniške cene. — **S. BASSAN** - TRST - Via S. Spiridione 7.

Zobozdravniški ambulatorij

via Genova št. 13, prvo nad.

TRST

Od 9-1, od 3-7

Govori se slovensko.

Octova kislina	Žveplo
Laneno olje	Modra galica
Jedka voda	Železna galica
Sušilec	Smirek
Povlaka in email	Šteklati papir
Oljnate barve	Spaga
Barve v prahu	Ovojni papir
Štuk	Papirnate vrečice
Čopiči	Metle in krtače
Mazilo za vozove	Konoplja
Kristalizirana soda	Proso
Lug	Oves
Milo	Kava
Navadna mlina	Popper
Sveče	Cimet
Petrolej	Piment
Nočne lučice	Paradižnikova kons.
Skrob	Neapeljske testenine
Mizarski lim	Mineralna voda
Ultramarin	„Corticella“
Naftalina	itd. itd.

ANTON GAMBEL - TRST, Via Coroneo 1a

Dr. L. Borovička

Trst - via Genova 13, I.

Ordinira za kožne in spolne bolezni

od 10-12 in od 3-6

POZOR!

Zaloga Eternita pa pokrivanje streh se je preselila iz Piazza Vittorio Veneto 4 v via Milano 14 (v isti ulici je Štokova trgovina).

Zdravnik
Dr. Fr. Jakončič
Gorica

Via Carducci (Gospoška ul.) 6-I.
sprejema od 9-11 in od 3-4

Uvozna in izvozna tvrdka
Debiasio & Domenis

Skladišča: TRST, V. Coroneo 13, tel. 12-34

prosta luka št. 4, pritličje

opozarja na novodošle velike partije steklenine, porcelana, emailirane kuhinjske posode, najrazličnejše šipe v originalnih zabojih in opletene češke steklenice

po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vse blago je češkega izvora.

MILO FENDERL

je najboljšje

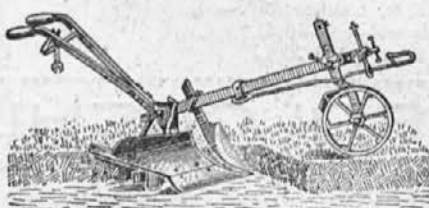
Tovarna v Trstu, via Ghirlandalo št. 1

Tel. 430

Kmetsko delavska gospodarska zadruga v Dobravljah

priporoča svojim prejšnjim in sedanjim cenj. odjemalcem, gostilničarjem in zasebnikom pristna vina svojih članov. — Prodaja od 56 l naprej po zmernih vsakdanjih cenah.

Kdor enkrat pri nas kupi, ostane naš stalni odjemalec.

Kmetovalci pozor!

M. Brezigar in sin

GORICA, Via Carducci (nekdanj Gospoška ulica) št. 19

Oglejte si bogato zalogo plugov in kmetijskih strojev iz znamenitih nemških in čeških tovarn.

Cene brez konkurence.